

Styrelsens verksamhetsberättelse

Verksamhetsberättelse

Inledning

I verksamhetsberättelsen återrapporterar styrelsen om Saco studentråds verksamhet under verksamhetsåret 2023–2024 utifrån verksamhetsplanen. Styrelsen vill också tacka alla studentaktiva för ett intressant och innehållsrikt år!

Extern verksamhet

Strategiskt och långsiktigt driva Saco studentråds kärnfrågor

Vilka som är Saco studentråds kärnfrågor framgår i det politiska programmet: *Studentens ekonomi, Studentens hälsa & trygghetssystem* och *Studentens koppling till arbetsmarknaden*.

I december genomfördes en julkampanj om studenters ekonomi, studenthälsan, arbetsmarknadsnära utbildning och studentbostäder främst riktad till riksdagspolitiker i utbildningsutskottet och finansutskottet, men även riksdagspartierna, de partipolitiska studentförbunden och företrädare för regeringen.

De senaste årens kostnadsökningar har särskilt drabbat barnfamiljer och behovet av att stärka ekonomin för studenter som har ekonomiskt ansvar för barn har blivit alltmer pressande. Saco studentråd skrev en debattartikel tillsammans med Stockholms Studentkårers Centralorganisation som publicerades i Svenska Dagbladet.

Frågorna har även lyfts i ett 15-tal möten med politiker i utbildningsutskottet, de partipolitiska studentförbunden och ungdomsförbund.

Följa samhällsutvecklingen och eftersträva att agera på frågor av vikt för studenterna utifrån Saco studentråds åsikter

Under året har ett flertal frågor av vikt för studenter varit aktuella och styrelsen har agerat på flera av dem. Här följer en snabb genomlysning av ett par av dem.

Utbildningsminister Mats Persson skrev i våras en debattartikel i Svenska Dagbladet där han aviserade regeringens avsikt att skära ner på utbudet av

fristående kurser. I Ekots Lördagsintervju förklarade han att det ska göras genom ekonomiska styrmedel vilket Saco studentråd bedömer kommer leda till nedskärningar och försämrad kvalitet på utbildningar som inte faller inom teknikområdet. Saco studentråd svarade i en debattartikel i Altinget att regeringens inriktning i frågan utgör ett hot mot den akademiska friheten och trepartsöverenskommelsen om omställningsstudiestödet och att högre utbildning behöver mer pengar i stället för mindre.

Under hösten beslutade Chalmers tekniska högskola att ändra reglerna för att begränsa möjligheten för studenter och medarbetare att fritt uttrycka sina åsikter med anledning av situationen i Gaza. Saco studentråd bedömde att det innebar en otillåten inskränkning av yttrandefriheten och fördömde beslutet. Chalmers backade från beslutet kort därefter.

Under sensommaren uppmärksammades att en aktiv nazist var inskriven på en kurs vid Karlstads universitet och använde deltagandet i kursen för politisk påverkan vilket upplevdes som otryggt av många studenter och lärare. Saco studentråd träffade Expo för att diskutera den högerextrema studentmiljön och lägga grunden för ett möjligt framtida samarbete.

Saco studentråd har träffat Svenskt Näringsliv vid två tillfällen under året för att diskutera betygsinflationens negativa inverkan på en rättssäker antagning till högre studier och bristen på praktikplatser i privat sektor.

Saco studentråd har även kommenterat vårbudgeten, höjningen av studiestödet och förslaget att införa en anmälningsplikt för offentliganställda samt skrivit under en debattartikel författad av Akademikerförbundet SSR:s studentråd.

Särskilt bevaka och uppmärksamma Europaparlamentsvalet

Saco studentråd har bevakat Europaparlamentsvalet bland annat genom att närvara vid lanseringen av antologin Europaperspektiv på Kulturhuset i Stockholm där forskare och politiker deltog i presentationer och panelsamtal, ett gemensamt seminarium anordnat av LO, TCO och Saco och en presentation av opinionsundersökningar anordnad av Demoskop.

Saco studentråd har även beställt en opinionsundersökning från Ungdomsbarometern där studenters inställning till EU och studenters viktigaste frågor inför Europaparlamentsvalet undersöks. Styrelsen planerar använda resultatet till att uppmärksamma Europaparlamentsvalet ur ett studentperspektiv.

Europaparlamentsvalet infaller den 9 juni 2024. Styrelsen bedömde att arbetet med att uppmärksamma Europaparlamentsvalet externt lämpligen bör intensifieras under maj månad och fram till valdagen för att få bäst genomslagskraft. Vid tiden för att den här verksamhetsberättelsen skrivs finns alltså inte så mycket konkret att rapportera om vad som gjorts externt i frågan.

Saco studentråd har även samverkat med de partipolitiska studentförbunden och kontaktat 29 av de största lärosätenas rektorer och kommunikationschefer för att uppmana dem att uppmärksamma och tillåta kampanjande inför Europaparlamentsvalet.

Arbeta med den av kongressen beslutade fokusfrågan för verksamhetsåret 2023/24

I april 2023 gav regeringen Boverket i uppdrag att ta fram förslag på nya byggkrav för studentbostäder, som ska redovisas senast 30 april 2024. Regelförenklingarna som myndigheten ska överväga spänner över ett stort antal områden men den största förändringen gäller tillgänglighetskraven. Saco studentråd har tillsammans med en rad andra studentorganisationer och intressenter ingått i en grupp som Boverket inhämtat synpunkter från. Där har vi framfört vår ståndpunkt att alla nya studentbostäder ska vara tillgängliga för studenter med särskilda behov.

I december anordnades en studentbostadskonferens för medlemssektionerna där Sveriges Arkitekter, Studentbostadsföretagen, Boverket och de partipolitiska studentförbunden medverkade.

Styrelsen har även etablerat kontakt med Hyresgästföreningen under året vilket kan resultera i ett framtida samarbete rörande studentbostäder.

Frågan om tillgänglighetskrav och behovet av offentliga stimulanser för byggande har även lyfts i möten med politiker i utbildningsutskottet och de partipolitiska studentförbunden.

Intern verksamhet

Styrelsen har under året haft nio protokollförda styrelsemöten, anordnat en träff för alumner och genomfört en studieresa till Berlin där vi hade möten med Friedrich-Ebert-Stiftung, svenska ambassaden, Berlins hyresgästförening och den fackliga centralorganisationen DGB-Jugend.

Styrelsen besökte även Förbundsdagen och ett förintelsemuseum. Styrelsen har även träffat studentsektionerna på olika sätt 24 gånger och varit med vid ett flertal årsmöten, kongresser eller fullmäktige och agerat mötesordförande eller mötessekreterare.

Det är relevant och attraktivt att vara aktiv i federationen Saco studentråd

Styrelsen har under verksamhetsåret anordnat fyra medlemsråd – tre fysiska och ett digitalt – med olika teman. Uppslutningen har varit relativt god och utvärderingarna genomgående positiva.

Särskilt uppmärksamma och informera om Europaparlamentsvalet

Styrelsen anordnade ett tvådagars medlemsråd i början av mars. En av dagarna handlade om Europaparlamentsvalet och inleddes med ett anförande och en frågestund med EU-minister Jessika Roswall. Medlemsrådet innehöll även en föreläsning om EU:s politiska system, fackföreningsrörelsens roll i EU samt en debatt med EU-tema med de partipolitiska studentförbunden.

Bevaka frågan och lyfta om arvodering för förtroendeuppdrag inom Saco

2022 års kongress gav styrelsen i uppdrag att undersöka möjligheten att införa arvodering för fler uppdrag inom Saco studentråd. Föregående styrelse lyfte frågan med Sacos kansli och återrapporterade till kongressen 2023 som beslutade att ge styrelsen i uppdrag att bevaka och lyfta frågan under verksamhetsåret.

Styrelsen lyfte frågan med Sacos kanslichef och ekonomichef. Kansliet och Saco studentråds styrelse har nått slutsatsen att ytterligare arvoderingar bara kan införas av Sacos kongress.

Uppdraget har därför mynnat ut i *Proposition 1: Vägval om arvoderingsuppdraget* så att kongressen får ta ställning till frågan utifrån de nya förutsättningarna. I propositionens brödtext finns en mer utförlig beskrivning av processen och dess resultat.

Vid behov lämna förslag på förändringar av Saco studentråds styrdokument och politiska program till nästa kongress

Styrelsen identifierade ett behov om att göra två förtydliganden i Saco studentråds politiska program. Det har lett fram till *Proposition 2: Förtydligande av oklar att-sats* och *Proposition 3: Flytta att-sats*.

Styrelsen kunde inte identifiera något behov av att lämna förslag på ändringar i Saco studentråds stadgar.

Övrigt

Internationellt

Saco studentråd representerar Sverige i Europafackets ungdomskommitté, och i december deltog vice ordförande i ungdomskommitténs möte där det bland annat beslutades om nytt valmanifest och ny nordisk representant i deras styrelse. Dessutom deltog vice ordförande i "European social dialogue academy", om hur arbetsmarknadens parter verkar på EU-nivå.

Vice ordförande har även deltagit i evenemanget "Your Europe, Your Say" som ordnades av EESK (Europeiska, ekonomiska och sociala kommittén) med målet att samla in ungdomars viktiga frågor inför EU-valet.

I media

- Svenska Dagbladet, om tilläggbidrag för studerande vårdnadshavare (<https://www.svd.se/a/Q7n6Bq/saco-hoj-bidraget-for-studenter-som-har-barn>)
- P4 Östergötland, om höjning av CSN (<https://sverigesradio.se/artikel/missnoje-bland-studenter-trots-hojda-studiemedel-racker-inte>)
- Altinget, om fristående kurser och nedskärningar i högre utbildning (<https://www.altinget.se/artikel/tvinga-inte-hogskolan-att-banta-annu-mer-persson>)
- Syre, om anmälningsplikt för offentliganställda (<https://tidningensyre.se/2023/15-november-2023/angiverilagen-forstarker-redan-svara-problem/>)

Remissvar

- Kunskapskrav för permanent uppehållstillstånd, SOU 2023:25
- Ett modernare socialförsäkringskydd för gravida, SOU 2023:23
- Förslag till ändring i föreskrifter och allmänna råd om beviljning av studiemedel och om beviljning av omställningsstudiestöd, ADM/2024:132
- Inspel till forsknings- och innovationspropositionen (<https://www.regeringen.se/contentassets/c9981cbd1c054e3fa1a2a917d3e22939/saco-studentrad.pdf>)

Saco studentråd är Sveriges största studentfackliga centralorganisation och utgör student- och framtidsrösten inom Saco. Studentrådet arbetar med frågor som rör högre utbildning, arbetsmarknad och välfärd.

Vi samlar 120 000 studenter genom våra 17 studentsektioner. Saco förbundens studentsektioner samlar medlemmar inom nästan alla utbildningar på högskoleorter över hela landet. Medlemmarna är allt från högskolenybjörjare till studerande på forskarutbildningen – morgondagens utförare.

